

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

103967

SVETI HERMAGORA

slovenski apostelj.

Součencem svojim v spomin petindvajsetletnice

priprosto zložil po stari pripovedki

JANEZ VOLČIČ,
duhoven ljubljanske škofije.

1874.

Visokočastiti gosp.

O. J o ž e K o s,

v

Pečuhu.

SVETI HERMAGORA

slovenski apostelj.

Sončencem svojim v spomin petindvajsetletnice

priprosto zložil po stari pripovedki

JANEZ VOLČIČ,

duhoven Ljubljanske škofije.

1874.

NOVOMESTO.

Natsnil Vincenci Boben.

403967

SVETI HERMAGORA

šlovenski apostelj

103967

(8)

FZC 1901 / 1951

NOVOSTO

Patent ...

Gospodje mašniki,

ki so svojo 25letnico imeli 4. vel. serp. 1874 pri Stari fari v Loki na Gorenškem, kjer se je obhajala tudi 900letnica Matere fare.

♡ Ljubljanski škofiji:

- Bernik Lorenec, župnik v Kamnigorici,
Germ Janez, župnik v Dragatušu,
Gestrin Leopold, župnik v Šent-Jurju pod Kumom,
Hočevar Matija, župnik pri sv. Petru v Ljubljani,
Kmetič Miha, podžupnik v Stranjah,
Kožuh Matevž, župnik in dekan, pri Materi fari,
Lavtar Anton, župnik pri sv. Križu pri Kostanjevici,
Levičnik France, župnik na Prežganj,
Milar Janez, župnik na Mirni,
Pogačar Martin, škofijski kancelar in svetovalec v
Ljubljani,
Stritar Andrej, duh. pastir v pokoju v Komendi,
Strucelj Matija, župnik in dekan v Ternovem,
Šlibar Martin, župnik in dekan na Verhniki,
Tavčar Matevž, župnik v Komendi,
Volčič Janez, podžupnik Podgradom,
Dr. Vončina Leon, škof. svetovalec in bogosl. profesor
v Ljubljani,
Zorec Janez, župnik v Mengšu.
* Matek Juri, duh. pomočnik v Kranjski gori, umrl 29.
vel. travna 1873.

♡ Gorški nadškofiji:

Selak Anton, župnik v Novakih.

♡ Cerzaški škofiji:

Klemenec France, duh. pomočnik v Hrušici,

Možina Luka, duh. pomočnik v Kastovi,

Vodir Martin, škof. kaplan in pregledevalec cerk. računov
v Trstu.

Zorman Jože, kurat v Katinari.

♡ Doreški škofiji:

Perme Janez, častni korar, dekan itd. v Alboni,

Pelhan France, župnik v Kasteliero.

♡ redovnem stanu in sicer;

a) Reda Jezuitov:

O. Jože Kos, v Pečuhu,

O. Janez Stare, na Dunaji.

b) Reda sv. Frančiška Seraf.:

O. Friderik Hoenigman, red. provincijal, lektor mo-
drosl. itd. v Kastanjevici.

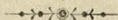
O. Salvator Pintar, župnik in gvardjan v Ljubljani,

O. Bernard Vovk, gvardjan in profesor na višji gim-
naziji v Novomestu,

O. Felicijan Matavš, gvardjan v Jaski,

O. Atanazi Krajnik, magister novicev in vikar v
Nazaretu.

PREDGOVOR.

Naj ta priprosta pesem ponovi in ohrani starodavne in domače pripovedke o našem prvem aposteljnu, sv. Hermagoru, ktera pravi, da je sv. Hermagora šel na Osolnik pri Loki, kjer se je z Bogom pogovarjal in mu je Bog kazal tek časa, ter mu domovino v varstvo izročil. Še sedaj se kažejo stopinje po senožeti tega hriba, ktere ljudstvo temu aposteljnu pripisuje in se zagerniti ne dajo.

Naša dežela ga od nekdanj časti svojega aposteljna.

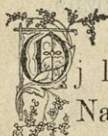
Tudi ime Hermagora poterduje to govorico. Druge stare imena so polatinčili; Hermagora je pa čisto ime ostalo. Menda to ime Lahom ni bilo lahko izgovorljivo; tudi ne prav umevno. Hribovci v tem kraju pa še dan današnji izrekujejo „g“ bolj šumeče, blizo podobno za „h.“ Oni pravijo nekako: „Hrem na horo“ namesto „Grem na goro.“ Od tod tudi nekako: „Hermahora“ namesto „Germagora“, popačeno „Mohor“, kakor se mnogi Ločani pišejo.

REVUE

Il est impossible de donner une idée exacte de l'état de la France en ce moment. Les esprits sont dans une agitation extrême, et les passions sont dans une fermentation qui ne peut que conduire à de graves conséquences. Les opinions sont divisées, et les intérêts sont en conflit. Le gouvernement est faible, et les pouvoirs sont éparpillés. Les factions se disputent le pouvoir, et le peuple est en proie à l'incertitude et à la crainte. Les réformes sont retardées, et les malheurs de la France s'accroissent de jour en jour. Il est urgent de prendre des mesures énergiques pour rétablir l'ordre et la tranquillité dans le royaume.

I.

VVOD.

- j lira oprášena, zbudi se! oteri svoj prah!
Napni in privij si umetno vse strune nové!
Odpahni nekdanjim glasovom zastarani pah!
S prijetnišim brenkom naj pesmi se nove glasé! —
Odgerni serce vse željé svoje, radosti polne:
„V spomin četertine stoletja posvetbe duhovne.“
7 Še drugi slovesnosti poj in povzdigni svoj glas!
„Mat' fara obhaja devet'ga stoletja pretek.“ —
Se v njenem okrožju rodilo devet je zmed nas,
Ki smo posvetili se v službo presveto na vek. —
Tej dvojni svečanosti pesmica moja prepeva,
Da mojega serca čut po domovini odmeva.
13 Združite se častni sobratje duhovni z menoj;
Povzdignimo hvalo, zahvalo iz cel'ga serca.
In družba vsa, nam izročeni duš, z nami zapoj;
Da vredno častimo mogočnega svoj'ga Boga.
Ker mašniki, razun edinega, vsi še živimo.
V zahvalo — nekdanjo zavezo mu dan's ponovimo.
19 Preglejmo vsa čuda, o katerih domovje sloví;
Na novo občudujmo bogate doline, goré;

Pogumnost rojakov postavimo si pred oči.

Zaslišimo, kaj starodavna povedka nam dé,

Ki od roda do roda med ljudstvom ustméno se hrani.

Ter kakor svetinja domača pogube se brani.

25 Da svet' Hermagora naš prvi apostelj je bil;

Svet' Peter je njega učenika in škofa poslal,

Da svoje rojake skrivnosti nebeške je učil.

Kak Bog je v sredini domovja na hrib ga pozval —

Na Osolnik — kjer z njim govoril v prečudni prikazni;

Sedmeri tek časa mu kazal v besedi prijazni..

31 Kjer hodil svetnik naš je nekdej, še zdaj se pozná.

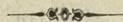
Luč vere presvete že od takrat Slovencem gorí.

Slovenec je zvest in on moli le prav'ga Bogá;

Če satan tud' seje razpor in zavidnost gojí;

Zavetnik naš, svet' Hermagora, gotova nam nada,

On s svojo mogočno priprošnja nas var'je prepada.

II.

POSVETBA.

Pol stoletja bo skoraj preteklo, kar Bog je
udihnil duha nam življenja;

Kar poklical iz nič nas, izpeljal prečudno
namen svoje večne modrosti;

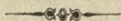
Nas odbral in odločil v izvoljence svoje —
v pervino je vsega vstvarjenja;

Da bi kakor njegovi namestniki druge
vodili po potu kreposti.

- 5 Da bi sveti ta poklic zveršili,
Smo dolga leta urili si um,
Z vedo, vajo, voljo si blažili;
Vterdili ko junaki si pogum.
- 9 Serce naše v blagor domovine
Gorelo vse in bilo je močno,
Kot spodobno je za Slave sine. —
Se službi Božji posvetili smo.
- 13 Po aposteljsko se razkropili,
Na razne kraje bili se razšli.
Njivo smo Gospodovo sadili,
Sejali seme božje milosti.
- 17 Mars'kaj težkega smo doživeli
V preteku celih pet in dvajset let;
Da lasje so nam že osiveli,
Telo pa britko čuti težo let.
- 21 Tudi radost rajsko smo vživali,
Ki svet pogreznjevi je ne pozná;
Milost božjo smo občudovali
V skrivnostnem oživljenju grešnika.
- 25 Spona zlata, ki je nas vezala,
Ljubezen sveta njeno je imé,
Vez ta nas je danes skupaj zbrala;
Spolnila davne naše je želje. —
- 29 Svete te vezi spominek mali
Naj ta bo moja revna pesmica;
Kot ljubezen našo pečat zali
Terdneje sklepa neprenehoma!
- 33 Bog nas v svoji milosti ohrani!
Marija! bodi nam besednica!
Sveti Hermagôra! ti nas brani!
Pomozi družba nam nebeška vsa!

- 37 Da vse duše sebi izročene,
 Pripeljemo v presvitlo blaženstvo,
 Sreča, če ne zgubimo nobene! —
 Bogú v njih družbi slavo spevamo!

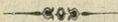

III.

DOMOVINA.

- ⓪ prekrasna domovina moja!
 Lepo bodi mi pozdravljena!
 Naj čutila ti odkrijem svoja!
 Slavo pojem naj ti z dna serca!
- 5 Kje enaka tebi je dežela,
 Ktera čudov toliko ima!
 Tebi ktera v versto bi se štela?
 Ti v stvarjenji biser si sveta!
- 9 Godne so obljudene poljane,
 Žitu vsakemu dajejo rast.
 Rupe dragocenih rud so dane
 Hribom tvojim v veleznano čast.
- 13 Okamneli, neizmerni krovi
 V nedrih tvojih čarovno bliščé,
 Krasni so podzemeljski svetovi,
 Ki modrosti Božje me učé.
- 17 Kje na svetu taka je dolina,
 Ktera mnogobrojno rib redi,
 In tam—pase divja se zverina,—
 Po jezeru kosec kje kosi?
- 21 Zaljša, ceni te prežlahtna terta.
 Do oserčja tvoj'ga globočin

- Pa marljivo po premoğu verta
 Čversti in junaški Slave sin.
- 25 Bistra premoğočna vije Sava
 Se po sredi tvoji v svitli pas ;
 Svojega ponosna je Triglava—
 Ki med hribi je vse zemlje kras. —
- 29 Čuda res so tebi bila dana,
 Domovina moja ljubljena!
 Zmed krajín vesolnih si odbrana,
 Ljubljena od svojega Boga!
- 33 Lepotije so velike tvoje ;
 Ena pa preseže sama vse :
 Bog posebno vzel te v varstvo svoje,
 Zgodaj rešil je poganstva te,
- 37 Sprednost, ktera tebe povzdiguje,
 Sprednost, ki od nekđaj te slaví,
 „Vera“ je, ki tebe osrečuje,
 „Sveta vera“ je, ki te časti.
- 41 Oj, predraga moja domovina!
 Med pervine Bog si te je zbral ;
 Tebi sveti uk je svoj'ga Sina,
 Učenika prej, neg' drugim, dal.

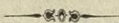
IV.

SLOVENEČ.

Preslavna Slovencev je res domovina,
 To mi starodavna velí zgodovina.

- 3 Slovenec od nekđaj prav bistre je glave,
 Ves vnet je za blagor preljube očetnjave.

- 5 Se z Rimcem pogosto že nekdam pogaja ;
 Lesnino mu izdelano umetno prodaja.
 7 Pa težko, oestro mu nabrusi kosovje,
 In hrastovo teše mu morskó brodovje. —
 9 V zapadu za mejo močno si postavi
 Oglejsko terdnjavo, ki ves svet jo slavi.
 11 Sozida mogočno Emono v sredino,
 Metulum na jutrovo krasno ravnino.
 13 Na lepem Gorenskem uterdi si Loko,
 Ki gleda tje v rodno planjavo široko.
 15 Čez hribe, goščave preprežena cesta
 Pa veže očetnjave starinska ta mesta.
 17 Iz Ogleja blagor naj večí prisije,
 Se gójila vednost, tam cvètle umetnije.
 19 Slovenija, takrat velika in zala,
 V mogočno to mesto se rada ozirala.
 21 Saj sreča vseh sreč, ki od tam je rosila
 Resnična je vera v Vsesvetega bila.

V.

OGLEJ — LOKA.

- Iz Ogleja, vsemu svetu stajé dobro znane,
 Pot tovorna tje na gornje je peljala kraje,
 Kjer od nekdam bival je Slovanski čversti sin.
 Vila čez visoko se hribovje in poljane,
 Je vezala starodavne tu pa tam postaje,
 Kjer se kupci so shajali s hribov in dolin. —
 7 Ena terdnih teh postaj je Loka stara bila ;
 Sevšica Poljanšico tu v bistro Sovro strinja.

- Obertnija v davnih davnih časov tukaj je cvetlá.
 Tu Slovenka že od nekđaj platno je belila,
 Z rude je domače se kovala železnina,
 Strojeci in kerznarji v Loki bili so doma. —
- 13 Bival tamkej mož poštenega značaja,
 Oče bistrournega, edinega je sina;
 Kupec imeniten, v dalnje okroge znan,
 Bil premožen, velé-umen sodec tega kraja;
 Desni breg dereče Sovre bila mu lastnina,
 „Germa gôra“ — Osolnik obraščen mu je stan.
- 19 On tovoril je po cesti dolgi do Ogleja
 Vsakoverstno domovine svoje zbrano robo.
 Blagi sin je njemu večkrat spremljevavec bil —
 Ta je slava naša, slavne lipe krasna véja.
 Sveti Marko bil v Ogleju je takratno dobo;
 Tam edino-zveličansko vero je učil.
- 25 Duše pa, ki jim značajno serce blago bije,
 Ki za bitje višje — čeznatorno vse so vnete,
 Njega iskajoče — hitro se spoznavajo;
 Zbira, strinja, veže vez nebeške harmonije,
 Za namene neprenehoma unema svete
 Jih in združi v ljubo, blaženo prijateljstvo.
- 31 Sin slovitega tergovca kmalo se soznani
 S svetim Markom, učenikom Kristove modrosti;
 Zvesto ga poslušá, ves za Jezusa gori,
 Vsaki biser rajski verno v serci si ohrani,
 Dan na dan se uri v vsej nebeški učenosti,
 Raj očeta kot poslanca večnih ved pusti.
- 37 S sèrčnostjo enako ljubi verovest mladenča,
 S kerstnim ga studencem v službo Večnega pripravi,
 Od domovja „Germa gora“ imenuje ga.
 V slavni Rim pripelje saboj vnetega učenca,

- Pred pervaka aposteljnov zaupno ga postavi.—
 Peter sam oblast škofovsko Hermagóri dá.—
- 43 V veri sveti vterjen, okrepčan, poln Božje gnade,
 Urno tje nazaj v Oglejsko mesto se napoti,
 Kjer ga úkaželjna čaka množica težkó ;
 Ves goreč za vero sveto, poln nebeške nade.
 Dobro pa vedé, da je poganstvo mu nasproti,
 Da protí mu vojska huda, vender gre serénó.
- 49 Neutrudeno uči resnice Jezusove ;
 Mnogo učencev v mašnike Gospodove posveti ;
 Brez števila čedi jih keršanski pridobí,
 Ki poprej molili narejene, mertve so bogove ;
 Zdaj pa vsi pripravljeni za pravo vero umreti,
 Enega sercá in terdne stanovitnosti.
- 55 Čeda ta keršanska vsemu svetu znana bila :
 Rastla, razcvetela se v nebeški je kreposti ;
 Pase zvesto in marljivo sveti jo pastir,
 Da na vse strani je hitro hitro se množila. —
 Sercu Hermagore to še bilo ni zadosti ;
 Vsem Slovencem rad odperl bi tega blagra vir.
- 61 Želja, viditi domovje, v sercu se mu vname,
 Da bi še njegovi sreče te deležni bili.
 Želja tako sveta več pokoja mu ne dá.
 Poslovi se za-čas, palico škofovsko vzame,
 In po stari znani poti v Loko jo odrině ;
 Ne več kupec, temuč oznan'vavec Jezusa.

VI.

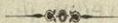
PREBLAŽEN MOŽ.

- Mož preblažene postave
 Svete bukve nese v roki,
 Sin je stare majke Slave;
 Pride in se vstavi v Loki.
 Je ogernjen z dolgo halo.
 Kdo je ptujec? ni se znalo.
- 7 Ljudstvo ptujca koj obsuje.
 Kdo je? vse se popraševa,
 Pazno njega ogleduje;
 Znan se ptujec vsim dozdeva. —
 Po domače jih pozdravi:
 „Hvaljen bodi Jezus!“ pravi.
- 13 To neznano pozdravilo
 Jih osupne. Vse se čudi.
 To še novo oznanilo
 Želje serčne jim obúdi,
 Vedeti kaj več pomena
 Od pohvaljen'ga imena.
- 19 „Čujte! jaz sem vaš soródec,
 Sin sem vaše Germe gore.
 Z očem, ki bil vaš je sodec,
 Vodil v ptuje sem tovore;
 Potov mojih pa izid je,
 Da znam Božje pravo bitje.
- 25 Srečo svojo vam deliti,
 Serčne moje bile želje;
 Pravega Boga učiti,
 Vam v zveličansko veselje

- Pot kazati nezmotljivo,
 To me k vam je napotilo.
- 31 Slvo vsim molikom dajte,
 Enega Boga molite;
 Njega samega spoznajte,
 Njemu vsi se posvetite,
 Vstvaril ki je vse svetove,
 Hrani zemlje vse rodove.
- 37 On svet toliko je ljubil,
 Dal da Sina je za spravo,
 Da se človek ne bi zgubil,
 Da v nebeško očetnjava
 Vsak, ki ver'je v njega, srečno
 Vživat pojde slavo večno.
- 43 Njemu slava naj se poje;
 „Jezus Kristus, hvaljen bodi!“
 On, ki dal življenje svoje,
 Moli on naj se povsodi;
 Njega tudi vi spoznajte,
 Njemu serca svoja dajte.
- 49 Duh, ki iz obeh izhaja,
 Tretja oseba je v ljubavi.
 Vse tri eno bitje obdaja.
 Bog je trojedini pravi.
 Njega samega častite,
 Njega samega ljubite.“
- 55 Tak dé sveti Hermagora.
 Spolnjena je serčna želja.
 Kakor rana zlata zora
 Napoveda dan veselja,
 Duše zdajci bile vnete
 Za nauke te presvete.

61 Dan za dnevom podučuje,
 Kaže, kaj je prava vera.
 Kristusu jih preroduje,
 Jim v nebesa pot odpera;
 Da se čedica vesela
 Vsa za Jezusa je vnela.

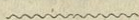
67 Kvas tako nebeški vedi
 Hermagora bil postavil;
 V domovine svoje sredi
 Pravega Boga je slavil.—
 Po pravici, domovina!
 Svoj'ga si ponosna sina.

VII.

PRIKAZEN.

○j sedmica! ti prečudna si številka!
 Meje staviš delom Božjega modrostva! —
 Praviš: V sedmih časih Bog ves svet je vstvaril;
 V sedem delov ločil staro je zavezo;
 Kažeš sedem stavkov novega kraljestva;
 Da sedmerim cerkvam slal Bog sedem duhov;
 Sedem dob odločil našemu domovju.

Vvod.

Poslusaj, poslušaj Slovenec, kaj čem ti zapeti!
 Si morda že slišal, ali pa še znano ti ni.
 Kar pravi povedka mi narodna, to čem posneti,
 Da se ponoví, in da časa tek je ne zgubi.

V prvem času druge dobe Božjega stvarjenja
 Večni z duhom svojim Hermagoro je obdal;
 Da oznani domovini svoji vir življenja—
 Je zavetnika Sloveniji ga bil odbral.

Ljubav do svoje domovine
 Na stermi Osolnik ga žene.—
 Tam gleda hribe in doline,
 Mu v vedno varstvo izročene.—
 Še vidijo se zdaj stopine,
 Po Hermagori posvečene.—

Čudno odgernil se vid je uzora.—
 Stalne menjike Bog večni je pisal,
 Sedem oddelkov vsem časom je risal.—
 Vidi prikazen to naš Hermagora.

Čas setve je prvega imenoval;
 Rodilnosti družega Večni je odločil;
 Za tretjega je učeništvo odbral;
 In miru četrtega je posvedočil;
 Britkost je oddeleku petemu dana;
 Tolažba je šestemu času vravnana;
 Poslednja pa doba obupnost je zvana.

Perva doba.

Čas setve.

1.

W začetku mogočni Bog stvari nebo in zemljó;
 Pa nerazločeno je sem ter tje vse še ležalo.
 Ni zemlja imela podobe; vsa pusta je bila.
 V neznani temoti vse bitstvo terdo je še spalo.

Duh Božji sprostira nad breznom moč svojega krila.
 Kar Vsegamogočni odloči stvarino svetlo
 Od teme; ko reče besedo le: „Bodi svetloba!“
 To delo stvarjenja vesoljnega perva je doba.

2.

Noe menjik prvi v stari je zavezi.
 Kajn nesrečno ubije v strašni svoji jezi
 Abelna in zemljo perva kri pomoči,
 Ter otroke Božje otrok teme loči.

3.

Černa tema zemljo krije,
 Greha teža v zlo jo bije,
 Pustóta terda jo tiši. —
 Kar zvezda mila zabliši. —
 V tej vesoljni strašni sili
 Se obláčeno nebo zjasni,
 Se človeštva Večni vsmili
 In v sredi teme luč gori.
 Kristus seje seme sveto,
 Z gnado Božjo vse ogréto,
 Ki rádostno kalí iz tla,
 Kjer zemlja je pripravljena.
 Lazi, njive ograjene,
 Se tu in tam zapazijó.
 Ljudstvo nada sveta žene,
 Da zvésto ga poslušajó.
 Hudi duh pa svoje moti,
 V svoji jih derži temoti
 Premnogo, ki se vstavljaljó;
 Svetlobe luči nočejó.

20

Tavajo po černi noči;
• Od Jezusa se vernejo,
Kakor luč se teme loči. —
Ko vé rni Bogu služijo.

4.

Perva cerkev je v Efezu; to je: volja moja,
Al moj svet, al velik padec hudega duha. —
Vere svete luč je pokazala čuda svoja:
Vrag je padel — sveti slušajo Zveličarja.
Ki zvezde sedmere v desnici derži,
Ki časov kolesa premodro verti,
On Efezu pravi: Vem trud in terpljenje,
Ki zavoljo mene ga nosiš voljno,
Ter vem, da ostudnih sovražiš življenje.
Še Božji Duh Efezu pravi zato:
Bom premagovavcu dal jesti z drevesa,
Z drevesa življenja, ki raste tam v raji —
Boga zavživanje — presvete nebesa —
In lucifer v peklu je s svojimi zmaji.

5.

Pervi Duh je Duh modrosti. Z njim mladica
Jesetove korenine je obdana.
Pas njegovih ledij večna je pravica,
In zvestoba je v pasivnico mu djana;
On razjasni, razsvetli temoto černo.
Leopard s kozličem mirno skup leži;
Lev in tele, ovca imajo enako kermo;
Mlado jagnje volka nič se ne boji.
Majhen deček pase ovo čedo razno.
Vsi narodi zemlje v eno klicani;

Kreg, prepir, zavid, sovraštvo, jeza mine,
 Vsa nesloga, razpertija kvarna zginе.
 Sveta je ljubav med spreobrnjeneci.
 Luč modrosti sije milo in prijazno.

6.

Gosta megla tlači ljubo domovino;
 Ljudstvo moli v skale vsekane bogove,
 Po berlogih temnih pali jim darove. —
 Mrak odjenja, svetlo žari se v dolino.
 Zdrami svet se in začudeno ozíra;
 Vidi, da nespametno poganstvo zginja,
 Se v češenje pravega Boga spreminja;
 Kakor zarja mile žarke razprostíra.
 Duh modrosti zdajci svojo moč razvije.
 Vsem rodovom se resnica oznanuje;
 Molik'vanju se podlaga podkopuje.
 Srečna zora tud' Sloveniji zasije.
 Opuščeni mertvih so bogov berlogi,
 Luč zveličanske resnice je prižgana,
 Nejeverstva tema černa bo pregnana.
 Svit prezali blišči milo po okrogi.

7.

Duh modrosti, pridi, pridi!
 In razsvetli očetnjavo;
 Da na tanko se razvidi,
 Kaj je hudo, kaj je pravo.

Druga doba.

Čas rodilnosti.

1.

Ta drugi dan vsegamogočni Bog s svojo močjo
 Napravi svet; s svojo nam nerazumljivo modrostjo
 Prečudno razpne zdaj nebo v nezmerno planjavo;
 Stebrovje nevidno postavi z mogočno terdnostjo;
 Pripenja pervine vodene nad zračno višavo,
 Bog zápove: „V vode sredini terdina naj bo!“
 In kakor izreče, so v sredi vod silne terdine. —
 Je nébes, in v zvodu preširne in svetle tvarine.

2.

Barka čudno reši hišo Noetovo,
 Ki je rodovitni plod za družbo novo.
 Dar njegov je zernje, néma je živina.
 Abram že pripravljen je zaklati sina.

3.

S hudo muko desetero
 Tarejo presveto vero.
 Pa mučnikov moč in kri
 Ta seme je rodilnosti.
 V curkih kri presveta teče;
 Strup, klésče, nož in meč mori;
 Truma nežnih dév se peče,
 Kot žertva strašnih sil gorí.
 V sredi mórja te britkosti
 Pa imájo dar serčnosti;
 Da vsa trinoška mučenjá,

In ljuta vsa preganjanjá
 Njih ljubezni pogasiti
 In vere v živega Boga
 Jim ne more pristuditi;
 Serčnost jim le še večí da.
 Vsi ti sveti mučeniki
 So v veljavnosti veliki,
 Terdina plodna sred vodá,
 Ki pljuska vanje silomá.
 Té pa pesmi prepevaje
 Veselo v grozno smert gredó.
 Z radostjo se darovaje,
 Si venec mire pletejo.

4.

Druga cerkev Smirna je. Pomeni slavno petje,
 Ki razlega se od zemlje proti nebu gor;
 Ali miro, ki dišeče ima svoje cvetje,
 Ki z grenkostjo svojo je trohljivosti upor.
 Ki bil je od nekđaj in vekomaj bo,
 Ki vstvaril je zemljo in svetlo nebo,
 On Alfa in Omega tak beseduje:
 Vem dobro vse hudo, ki tebe teži;
 Britkost mi je znana, ki te ubožuje;
 Pa vendar bogat in priljubljen si mi.
 Bo satanov zbor ti nabiral terpljenja,
 Te v ječah pestil. Pa ni treba se bati.
 Zato boš zaslužil si krono življenja
 In smert ne bo mogla ti nič škodovati.

5.

Drugi Duh je Duh moči, ki tako pravi:
 Kdor premaga srečno, varje se pogube,

Z veličastno krono njega Večni slavi,
 Šteje med otroke svoje, drage ljube. —
 Vsi boječi in neverni, ubijavci,
 Vsi prekleti, gerdi vsi nečistniki.
 Vražarji, lažniki in malikovavci,
 V peči černi, strahovito kurjeni
 V groze polni delež imajo plačilo.
 O'lo pekel in smert sta ljuto veržena
 V jezero ognjeno, nikdar ne končano;
 Kjer je hudo brez nehanja — večno zbrano.
 Tam trinogom večna smert odmenjena —
 Je žvepleno jezero jim v pokorilo.

6.

Nevošljivec, černi satan, svetu vriva
 Siloma temoto — piha luč nauka,
 Verv sužnosti prekánjeno mu suka,
 Kuje terde spona mu — pa brez upliva.
 Tema zginja, pada rosa prerodilna. —
 Sveti Stefan prvi svoje da življenje.
 V domovini ljuto se prične mučenje.
 Moč hudobe se razbije če tud' silna.
 Duh moči navdihne vsacega rojaka;
 Da zastonj razsaja muka strahovita.
 Priča nežnih dev je kri prelita.
 Kakor jagnje, dušo zdihne vsaka.
 Kolikor besneja sila je morivna,
 Kolikor strastneje luči se opera,
 Toliko krasneje sveti sveta vera;
 Je pelita kri nedolžnih moč rodilna.

7.

Duh moči, glej muko silno!
 Da ne omagamo v britkosti,
 Daj moči nam zadostilno;
 Da se vterdimo v kreposti.

~~~~~

Tretja doba.

Čas učenja.

1.

Bog zemlji podlage postavi, nareja mejé,
 Ji vogelni kamen vloží, ino morje ogradi;
 Postavi mu vrata; oblake mu da v oblačilo.
 Menjike mu terdne in nepremakljive zasadi,
 Na kterih bo svoje napete valove razbilo.
 Ter zdaj veli: „Zemlja rodi naj, gore zelené!“
 In kakor izusti, že raste vse v svojem sterženu,
 Se zeljše in drevje razvija po svojem plemenu.

2.

Sodoma v žveplenem morju vsa pogine,
 Faraonova terdoba v rdečem zgine.
 Izraelu je obljuba podeljena,
 Na Sinajski gori čudno ponovljena.

3.

Se britkost je omaknila,
 Zemlja sveti sad rodila;
 Cvetlice zale poženo
 Ter dozorijo za nebo.

Na široko širi sveta vera
 Se po vsi zemlji krog in krog;
 Ni sovražnega opera,
 Časti se, moli pravi Bog.
 So razvite učenosti,
 Svetle v svoji visokosti.
 So vednosti pojasnjene,
 Skrivnosti so odgernjene.
 Krivoverci sprebernili;
 Navdani z Božjo milostjó
 Svoje zmote zapustili,
 Nazaj se k čedi vernejó.
 Preganjavcev sila mine.
 Cerkev pride iz globine,
 Očitno stavi tempeljne,
 V vesoljni zdaj veljavi je.
 Na podlago vere svete
 Postave svetne zidajó,
 Ki so radostno sprejete,
 Na tanko se spolnujejó.

4.

Tretja cerkev Pergamo. Kaj to ime pomeni?
 Rog zveličanja v sveti hiši Davida —
 Je velika moč cerkvena, ki jo ves svet ceni,
 Ki za časno-večno uri in modri duha.

Na obe strani ojster meč v desni imá,
 Rzsodi vse misli, namene sercá,
 Ki loči duha in pa dušo, on pravi:
 Vem, tam da prebivaš, kjer satan sedi,
 Ne rečem, da vere nikar ne zataji,
 Je nisi zatajil; saj glasno slovi.

Zato boš skrivnosti znal vse razsoditi,
 Boš sodil vse vede različnega znanja,
 Boš vedel narode vse zemlje učiti,
 Da rod ves človeški se tebi uklanja.

5.

Kaj Duh tretji pravi, človek naj posluša:
 Premagavcu dal bom svete skrite mane —
 Kruha da skrivnostnega življenja kuša;
 Večno jaz da v njemu, on pa v meni ostane.
 Dal mu bom bel kamen — pisano pravico. —
 Mu zastava večnega plačila bo,
 Ki doseže s samo čisto se resnico,
 Po vsi znani zemlji že razširjeno.
 Kamen nosi ime zapisano svetosti.
 Njega vrednosti nobeden ne pozna,
 Kdor prejel ga ni nikoli — kdor ga nima.
 Toraj zvesto dete Božje le ga ima.
 Dragi ljubljenec je živega Boga.
 To je pravil, tak učil Duh učneosti.

6.

Še se vlačijo nekteri suhi oblaki;
 Sem ter tje se klatijo to tretjo dobo,
 Da kalili bi Sloveniji svetlobo.
 Suhi — morajo svetlobi se udati.
 Se odgerne, kar je skritega v temoti.
 Zdajci mine mrak otožni, pogubivni;
 Noč preide in nastopi dan blaživni;
 Da dežela tak razkrije se v lepoti.
 Hrami krasni, prav' mu Bogu posvečeni,
 Se vzdigujejo po dolih in planinah,

Slava Božja se razlega po ravninah.
 Z učenosti Duhom vsi so napojeni.
 Ta Duh Božji serca vnema, razsvetljuje,
 Da v ljubavi sveti združeno častijo
 Trojedinega Boga in mu služijo. —
 To česenje se po vsi deželi čuje.

7.

Učenosti Duh razlivaj
 Na nas žar svetlobe svoje!
 Um in pamet nam razvijaj,
 Da spoznamo vede tvoje!

Četerta doba.

Čas miru.

1.

Bog zdaj veli: „Bodo naj luči v terdini neba!
 Na tanko naj merijo, čase, in dneve in leta,
 In naj razsvetljujejo zemljo in neba terdino,
 Po cesti naj krožijo, ki za nje tam je razpeta,
 Da ločijo dnevno svetlobo in nočno temnino“:
 In kakor je rekel, nebrojno prec zvezd zamiglja;
 Se čredijo v redu, ki Božja modrost odkazuje,
 Da zemlja ogreva se blaženo, in razsvetljuje.

2.

Izrael posede obljubljeno deželo.
 David vredi službo Božjo. Slavno delo,
 Veličasten tempelj Salomon postavi,
 Da s spodobnim darovanjem Bog se slavi,

3.

Časa tek četerte dobe
 Ta je blagi čas svetlobe.
 Ker diha zdaj vesoljni svet
 Nebeškega nauka cvet.
 Cerkev ima zборе svoje
 In v koru psalmov združena
 V miru Bogu slavo poje.
 Je služba Božja vredena.
 Zdaj možjé premodri, javni,
 Škofje, knezi, kralji slavni,
 Učeni, sveti, zurjeni,
 V častenji Božjem združeni,
 Z bistro učenostjo pravo,
 Ko lepe zvezde presvetlé,
 Cerkvi so v kinč in slavo. —
 Spodijo krivih zmot meglé.
 Se razvija vsa lepota,
 Službe Božje vsa krasota;
 Po vsemu svetu širi se,
 Vesoljnim ljustvom mir daje.
 Kakor v svojo senco milo
 Krilatam hlad drevo daje,
 Tak zagerne v svoje krilo
 Rodove cerkev Božja vse.

4.

Je četerta pomenljiva cerkev Tiatira.
 Ona mi pomeni preblišeči, živi dar,
 Ki z ljubezni polnih, zvestih, blagih serc izvira,
 Ki preseže vse darove — vsih je svetli žar.

Ki ima kot plamen ognjene oči,
 Obličje njegovo kot solnce svetlí;
 So bronu podobne, so nepremakljive
 In nepreganljive njegove noge;
 On pravi: Jaz dela vem poterpežljive,
 Vem vero, ljubezen, vem tvoje sljužbé;
 Da si prizadevaš za dobro obilno,
 Da delaš, se trudiš v ljubavi prečisti,
 Da službo presveto razširjaš pravilno;
 To vem, ki ogledujem serce in obisti.

5.

Kdor ima ušesa, tudi naj poslušá,
 Kaj duh pravi: Ne bom šiljal druge teže,
 Da drugačno vas terpljenje nič ne skuša.
 To pa ohraníte, kar vas vera veže.
 Kdor premaga in ohrani moja dela,
 Kdor do konca zvest in stanoviten bo,
 Njega bode čast razširjena slovela.
 Dal mu čez narode oblast in palico
 Bom kraljevo, da taiste gospodari,
 V svoji moči, kot lončar jih bo imel,
 Ki lončeno v svoji lasti ima posodo.
 Bom v roko mu dal narodov vseh osodo.
 V miru nekaljenem živèl bo vesel.
 Božji Duh pobožnosti le tako pravi.

6.

Solnce sije, tema mora se umakniti;
 Vmíriló viharjev divje se tepenje.
 In uneslo moklo groma je vršenje. —
 Da se nebo če za zmerej razjasniti!

Sedež vladike se vterdi v domovini,
 Po domače samotarcev kor prepeva,
 Službi Božji se posveti nežna deva.
 Zlega petje tak po neba visočini.
 Vmaknila neprijetna nočna tmina,
 Molik'vanje zgine, krivoverstvo skrije;
 Sveta vera cvetje svoje zdaj razvije.
 V ljubem miru diha draga domovina.
 Kakor pomladansko solnce milo greje,
 Kakor suho zemljo rahli dež napaja,
 Kakor kaže jasno nebo slavo raja;
 Tako duh pobožnosti preblažno veje.

7.

Duh pobožnosti, ogrevaj
 Naša serca z lučjo svojo!
 S krilom svetim nas odevaj,
 Čutimo da ljubav tvojo!

Peta doba.

Čas britkosti.

1.

*N*adaj vsegamogočni Bog pravi: „Vode naj rodé
 Stvari, ki živé in se gibljejo, to je, laznino,
 Ki proste po svojih plemenih v vodàh se rodijo.
 Nad zemljo, pod neba terdino, pa vso perutnino.“
 Da v morji, pod nebom, se vsaka po svoje množijo.
 Podoba prostosti. — Se ribe po morju podé,
 In tičice letajo, kakor se jim le poljubi.
 Pa tudi so proste postavljene vsaki pogubi.

2.

Izrael otresa dano mu ustavo ;
 Prost će biti. — Vrag končá mu vso veljavo.
 Bibilon ga v silno terdo sužnjost vjame.
 V bogi Jzrael! — Le up mu še ostane.

3.

Vérni, pa nezvesti knezi,
 S krivoverci v skrivni zvezi,
 Katol'sko cerkev černijó ;
 Veliko vejo odkerhnejó.
 Kralji mnogi pomorjeni,
 Narodi k steni stiskaní.
 Vsi mogočni razdeljeni,
 Vse križem strastno zburjení.
 Kuga, vojska grozovita,
 Pogoriša strahovita,
 Upori, huda lakota ; —
 Nesreča prišla zdaj je vsa.
 Vse neumne krive vere,
 Z lažnjivo prostomišlostjó,
 Spačenosti mnogotere
 Ubogo zemljo tlačijó.
 Vse trebuhu, gerlu služi,
 Valja še v nagnjusni luži.
 Raztergane vezí vestí ;
 Vse vdano poželjivostí.
 Vse vpije po prostosti,
 Pa tava v sužnjosti pregréh ;
 Vse, vse iše visokosti,
 In vendar rije le po tléh.

4.

Sardis, to se pravi: Ti začetek si lepote.
 Ko preide hudega očiščevanja čas,
 In ko enkrat konec bode žalostne praznote,
 Takrat zopet se prikazal bo tvoj novi kras.

Ki íma sedmere duhove, zvezdé,
 On pravi: Ti ímaš samo še imé;
 Da kakor bi živel, pa nimaš življenja;
 Pri meni ves trud tvoj le malo velja.
 Zato pa poprimi čas speobrnjenja;
 Kar imaš, ohrani, da kaj ti izda;
 Da te ne zagernejo grešni valovi.
 Bom tihoma prišel, da nič ne boš vedel,
 Nenadoma, kakor ponočni tatovi,
 In bliskoma, urno bom vse pre naredil.

5.

Čas britkosti je Duhá potreben svéta.
 Svet'je, kako hudo bi se odvernilo,
 Kako tuga zemlji bila bi odvzeta.
 Svet'je, kako dobro bi se pridobilo,
 Kako ljulika pšenice se ločila,
 Da cerkvena Skala bolj še se vterdi,
 Da ob njó se vera novih šeg bi zbila.
 In „Danica vse lepote“ pribliši.
 Toraj pravi ta Duh sveta: Oblačilo
 Čisto belo, kdor premaga, zadobi;
 In njegovega imena ne bom zbrisal,
 V svete bukve bom življenja ga zapisal;
 Njega „nezmotljivo st“ vekomaj sloví,
 Kakor sklenjeno je nekđaj tako bilo.

6.

Sever pripodi oblake černo-sive,
 Nov in hud vihar po dolih strašno tuli,
 Bliža se nevihta, — grom se z gromom puli.
 Te prikazni so le grozo pomenljive.
 Vrag, ki kakor lev okrogli vedno hodi,
 On, ki nosi do človeštva piko večno,
 Med pšenico seje ljulike nesrečno.
 Grozoviti kvar med brate tak zaplodi.
 Gosta megla po očetnjavi je razpeta.
 Černi duh — duha prostosti se imenuje —
 Vso pravico in resnico spodkopuje.
 Domovino tlači. Treba ji je svéta.
 Černi duh ta cerkvi dela hudo silo;
 Kakor vbogo tico prosto — jo zatera;
 Kakor ve in zna ji strastno opovera. —
 Bo li v tej nevihti vse se potopilo?

7.

O Duh svéta! v tej nadlogi —
 Steze tvoje so nam skrite —
 K tebi kličemo ubogi:
 Reš' nas tuge silovite!

~~~~~
Šesta doba.

Čas tolažbe.

1.

Poslednjič je vstvaril Bog večni zverino zemljé;
 Laznino, živino živečo po svojem plemenu.
 Veli: Naredimo človeka po svoji podobi,
 Stvarí da podložne njegovemu bodo namenu!“

Čez vse mu je dana moč, kakor se kralju spodobi.

Moža in ženó ji ustvari, in tak jima dé:

„Narášajta, množita, zemljo vesoljno polnita ;

Prostó gospodujta čez njo, ter si jo podveržita!“

2.

Judje stergajo si sužnjosti okove ;

Zopet stavijo si tempelj — zide nove ;

Pa kraljestva so mogočnemu vladarju

Vse podložne, vdane — rimskemu cesarju.

3.

Hude vojske razsajale,

Pravoverne preganjale ;

Pobožnost je zatirana ;

Kot sužnja cerkev vklenjena. —

Zdajci vstane kralj mogočni,

Hudobnih silo vniči vso ;

Popadáli sveta močni,

Podverže celo si zemljó.

In kraljuje od izhoda

Čez vse ljudstva do zahoda.

Je krivoverec zapekan,

Je polomesec — Turk razdjan.

Vsi neverniki spoznajo,

Častijo pravega Boga

In resnici se udajo.

Tolažba mila je prišlá.

Satana je zapodila

Božja moč, ga je vklenila ;

Je v péklu na veliko lét

Z verigo zbeljeno pripét.

Tako dolgo več ne 'zide
 Iz grozovitih globočin,
 Dokler antikrist ne pride,
 Ki bode pogubljenja sin.

4.

Filadelfija! predraga dana ti osoda,
 Ti pozdravljajoča si ljubezen bratovska!
 Terno si navezana na svojega Gospoda;
 Toraj tebi v delež sreča je zveličanska.

To reče Resnični in Sveti, ki ódpre,
 Kař nikdar nikoli nobeden ne zápre:
 Odpertega nihče ne more zapreti;
 Veliko se verglo pred tvoje nogé;
 Narodi na zemlji vsi bodo zavzeti
 Spoznali, da ljubi te moje sercé.
 Ohranil si zvesto vse moje postave,
 In mojega nisi zatajil imena;
 Te bodem obvaroval ure skušnjave,
 Te terla ne bodo nobena bremena.

5.

Božjega je straha polna zemlja cela,
 Strinja, veže vse rodove vera ena;
 Milost Božja krila svoja je razpela,
 Da narodom v škodo sila ni nobena.
 Se ustava Božja radostno spolnuje,
 Čednost Božja in natorna zaljšatá
 Vse ljudi, in vednostim se slava snuje.
 Vsa narava je okletja rešená.
 Kajti ta Duh cerkvam pravi: Kdor premaga,
 Njega bom postavil steber v tempeljnu,

Ime svoje bom zapisal mu na čelo,
 Da veljavo delo njega bo imelo;
 Terdno da bo stal v nebeškem kráľjestvu,
 Da se v veri in v ljubezni ne omaja.

6.

Po britkosti se veselje vselej verne.
 Zopet vtihnejo razburjeni vetrovi,
 Zopet vležejo duhovni se valovi.
 Hudobija zvita — očitno se razgerne —
 Naglo se zasučé — znani so sleparji.
 Ki skovali pogubivne so postave
 In razdvójili pozemeljske deržave. —
 V slogi združeni vesoljni so glavarji.
 Je pšenica ljulike se odločila;
 Je drevo mirú, tolažbe ozelenelo,
 Cvetje gnalo, sad presladki je imelo.
 Doba zares trikrat srečna se razvila.
 Božji strah po hišah blagodarno vlada.
 Duh ljubezni objema milo vse rodove,
 Ter razljiva nad nje svoje blagoslove.
 Vse navdaja večniga plačila náda.

7.

Božji strah! o j ti nas brani,
 Zanj da vražjih smo oteti;
 S terdnim upanjem nas hrani,
 Druži nas v ljubezni sveti!

Sedma doba.

Čas obupnosti.

1.

Sest danov že stvari Bog zemljo in svitlo nebó,
 In kedar postavi človeka vsi zemlji gospoda,
 Da naj gospodari njo, vživa vse njene dobrote,
 Da naj je začetek rodiven človeškega roda;
 Ozre se še enkrat na zemlje in neba lepote,
 In vidi; da vse je prav dobro in vse je lepó;
 Počiva zdaj sedmi dan svojih del, ga blagoslóvi;
 Posveti ga sebi, saboto — zavezo ga zovi.

2.

Vzame Božji sin natoro si človeško,
 Da človeku odpre kraljestvo spet nebeško.
 Slednjič v veličastvu svojem se prikaže,
 Da plačilo vredno vsacemu odkaže.

3.

Je nastopil čas nehanja,
 Vsi natori čas razdjanja,
 Čas reve, zapušenosti,
 Čas groze in obupnosti.
 Vse je vero zapustilo,
 V nesrečo stermoglaviló;
 Vse se križem je motilo,
 Razpadu je nasproti šló.
 Konec Božjega je dela,
 Ki spolniti ga imela

Beseda Božja tukaj je.
 Častivce antikristove,
 Zemlji ki jemlo svobodo,
 Budita spričevavca dva;
 Naznanujeta osodo,
 Ki čaka jih na dnu pekla.
 Polčetero leto sila
 Grozna ta je svet tlačila.
 In po preteku tistih dni
 Še Božja milost zablíši.
 Zadnji angel zdaj zatrobi,
 K pokori kliče vse ljudi,
 V tej prečudni, zadnji, dobi.
 Na mah pa — časa nič več ni.

4.

Je dozorel čas; in antikrist dobiva leta;
 Prazne megle — veše revne ljudstva zméšale.
 Prava vera in ljubezen svetu je odvzeta.
 Ima zemlja kneze brez duha — najemnike.
 In satan odklenjen vse dobro končá.
 Pogube sin — antikrist kralj je sveta.
 On moti, pobija s slepoto strašansko,
 Da kdor je zadet, je ubog ino nag.
 Začerta vse svoje z močjo nekeršansko.
 „Ker nisi ne merzel, pa tud' ne gorak,
 Tak pravi beseda al večna resnica,
 Te'z svojih ust pljunil bom — Laodiceja!“
 In lucifer pade — zmagála pravica —
 Peklenski mu ogenj je večna odeja.

5.

Ko premagan antikrist je, sin pogube,
 Duh spoznanja čas poslednji še nastopi;
 Se spolnile že so dane vse obljube,
 Vse neznanosti do kraja on razkropi.
 Zadnji Judje zapustijo nezvestobo,
 Vsi spoznajo, da je Jezus Božji Sin. —
 Se prikaže Sin človekov z vso blišobo
 V veličastvu na oblakov visočin'.
 Kar zatrobi zadnji angel — mertve zbuja.
 Pravi ta Duh: „Kdor premaga, naj sedi
 Tam na mojem sedeži in naj počiva!“ —
 So krivični v pekel večni verženi;
 Zapojó pravični: Sveto! Aleluja!

6.

Oj prememba! oj je sreče opoteče!
 Kak' se vender kolo brez nehanja obrača,
 Kakor na verhuncu sukana vertača;
 Danes zbera, jutre zdera — vse razmeče.
 Svetla luč naenkrat ugasne — noč nastane.
 Straha vse potihne; groza vse prešine. —
 Stok se sliši z visočine in z globine;
 Vse moči posvetne kar na mah so ugnane.
 Vsaka se zažene kakor v smertnem boju,
 Zbere zadnjo moč in — zlega se rjojenje,
 Grozovito vpitje, pokanje, tulenje. —
 Križem vse na šibre gre, v tem zadnjem roju.
 Tak nevihta zburna urno je priderla.
 Blisk se z bliskom kreše; piš se z vrišem snuje.
 Zemlja — vsa narava v nič se pogrezuje. —
 Zadnji blisk in tresk, je — večnost se odperla.

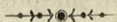
7.

Duh spoznanja! ti razgerni
 Božjih sklepov vse skrivnosti;
 In ti vsacemu poverni
 Po zaslugi delavnosti!

~~~~~

Sklep.

Tak vidi v duhu Hermagora časov tek
 V sedmico čudno razdeljene zgodovine
 Vesoljnega sveta in svoje domovine.
 Pa vidi stiske, sliši tud' rojakov vek.
 Prestraši zdajci se in groza ga prešine,
 Da pade na tlà, zdihne s serca globočine:
 „O večni Bog, poglej predale te sedmere?
 Mar ne bo tako pogreznjen dragi biser tvoj?
 O kje je bramba, vsega bitja ti začetnik?
 Oh domovina moja! mar ne bo zgubljena?“
 „Ne boj, ne plaši se nobene opovere,
 Mogočna roka moja vedno je s teboj,
 In ti Sloveniji na veke boš zavetnik,
 Naj tebi v vedno varstvo bodi izročena!“

VIII.

RAZDVOJ.

Glej! Žena častita počas prikorači
 Na goro; se vsede na ravni planince;
 Obličje nje kaže, da tuga jo tlači,
 In čelo podpera si z dlanom desnice.
 Težava ji terga serce. Kdo ji pomore?

- 6 Vsa spehana klaverno okrog se ozera;
 Serce ji upada in lica so bleda.—
 Prelepa planjava se daleč sprostera.—
 Pred njo je mož Božji. Prijazno jo gleda.
 In žena serčnost zadobi — milo zaprosi:
- 11 „Poslanec preblaženi višjega bitja,
 Ki vlada premodro vesoljne svetove,
 Edini ki úzrok je najnega snitja!
 Raztergaj mi tužnega serca okove;
 Prenašati več mi ni moč! Kdo mi pomore?
- 16 Serce mi bo poč'lo! Oh žalosti umiram!
 Me stiska in tare nadloga prestrašna.
 Pomoči iskaje se sem ter tje ozeram;
 Nikjer je ne najdem, da vsa sem preplašna!
 Oj, meč mi prebada sercé! Kaj čem početi?“
- 21 Se sveti mož vljudno oberne k ženici,
 Ki svoje roke proti njemu moleča,
 Ga prosi. Solze ji tečejo po lici.
 In v serce ga gine tak reva proseča.
 „Kakovo nesrečo imaš? Kak ti pomorem?“
- 26 „Oj Božji mož! kaj ti povem, me poslušaj!
 Drobovje se žalosti v meni vzdiguje
 Pregrozni ta bol mi odstraniti skušaj,
 Da serce poterto, ki tak omahuje,
 Še krat ohladilo se bo — dihati more.“
- 31 Res čudna resnica je, kar ti povedam,
 Za materno serce kervavo boleča.
 Še huja je, ako v prihodnost pogledam,
 Se širi in širi mi rana skeleča.
 Zasliši, prigodbo to povedati moram:
- 36 Bog ljubil je Slavo kot zerklo očesa,
 Je serca njegovega zvezdica bila;

Gospod blagoslovil je sad nje telesa,
 In v času je dvojčike zdrave rodila.
 Veselje popisati to, kdo ga zamore?

41 Priserčno je mati sinova ljubila,
 Skerbno zavijala ju v drago je krilo,
 Da ne bi nesreča se kaka zgodila,
 Da ne bi kaj žalega se pripetilo;
 Je noč in dan čula pri zibeliki njuni.

46. Zibelika z belega javora teče.
 Popevke domače popeva budočim;
 Si butarco lipovih vejic naseče,
 Hladivno da senco napravi spijočim.
 Veselje popisati nje — kdo ga zamore?

51 Je deteci rada in srečno redila,
 In kedar v naročje ju svoje je vzela,
 Je z materno hrano ljubezen gojila —
 Ljubezen do doma — o tej jima pela.
 Da vživa nebeško radost se ji dozdeva.

56 Poslanec naj višjega bitja prerodil
 Oba je ju s sveto vodo oblivaje;
 Je srečo nadzemeljsko jima prisodil.
 In Janez in Pavel ju imenovaje.
 Veselje skali da se kdaj; kdo bi to mislil?

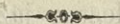
61 Sta dečka odrastla, pod lipo igrala.
 Si urila um si in voljo blažila,
 Je mati veselje nebeško vživala.
 Kar le je mogoče, tako ju ljubila,
 Tak, kakor ljubiti le zna — mati* zamore.

66 Čas pride, da zvolita svoje stanove,
 Da bolje koristila bi očetnjavi,
 Da šteta bi bila med zveste sinove,
 Da pónos postala bi celi deržavi.

- Serce nju ljubezni gori. Kdo bi zameril?
- 71 Mogočnost neskončnega bitja slaviti,
 Čast stvarniku vsega stvarjenja zapeti,
 Slované, sobrate želeč pridobiti,
 Se Janez popolnoma vsega posveti;
 Častili da vsi bi Boga. Lepa naloga!
- 76 Brat Pavel si zvoli za časno skerbéti,
 Da bi se Slovanom pravica veršila.
 On tlačénju ptujemu hoče se vpreti.
 In tak domovina res srečna bi bila.
 Res, združeno delata oba. Blagor deželi!
- 81 V ljubezni bratinski tak' skupaj živita,
 Sta v slogi drug drugemu pomagajoča,
 Za blagor sobratov premodro skerbíta.
 Da sreča Slovanom je bila cvetoča.
 Oj, lepo je bilo takrat! Mati vesela!
- 86 Čas teče le vedno naprej, se spreminja;
 In človek se s časom le rad predrugači.
 Me tuga na istino to opominja.
 Če človek tud' noče; pa vrag ga popači,
 Zaviden človeku ki je; prej ne odjenja.
- 91 Res srečno sta vládala vso očetnjavo;
 Povsodi zvijala sta slogo bratinsko.
 Al vrag je zavidal tak blaženo slavo;
 Je pihal, je kuril, je dražil tatinsko;
 Ni mogel prenašati več. Kar ne miruje.
- 96 In mili Bog! kaj se je moglo zgoditi?
 To slogo mej brati ko sklene zatreti
 Sam burjevi satan; in ju razdvojiti,
 Neslogo zaseje med brata — prekleti. —
 O satan, ti černa pošast! — Žalostna majka!
- 101 Nemirno, nesložno se gledata brata —

- Le samo sovražnik se tega raduje --
 In si opoverata, kakor le znata.
 Dežela nesrečna in tužna žaluje,
 Ko sloga je zginila vsa — zginila sreča.
- 106 Prijazno še Janez desnico podaja,
 Da spravil bi s Pavlom se v slogi presrečni. —
 Da zmerznila setev peklenškega zmaja,
 Al da bi v žerjavci se spalila večni!
 Oh, Pavel ne zmeni se več! Savel postane!
- 111 In to je, o Božji poslanec premili!
 Kar serce mi rani, ga terga pregrozno;
 To plakati, ihtiti tužno me sili,
 Da v jutro za rano in v černo noč pozno
 Pretakam prebritke solze. Kdaj jih bo konec?
- 116 Oj sloga, oj sloga, oj kam si bežala?
 Kám srečica tvoja šla? oj domovina!
 Kak dolgo po tebi bom reva plakala?
 Mar zbratila nikdar ne bota se sina?
 Oh, tužna in žalostna jaz — reva nesrečna!
- 121 Povej mi, o Božji mož! kaj čem početi?
 Povej mi, al kje je pomoči dobiti?
 Povej mi, al da še zlo to se zatreti?
 Še sloga zamore se kdaj poverniti?
 Oh prosim, povej mi le to — da ne poginem.
- 126 Oj da bi jaz vender še to doživela,
 Bi videla slogo mej brati tak rada!
 Al bodem veselje to kdaj še imela?
 Al mar bom na veke plakala — brez nada?
 Premilo te prosim, povej, kaj čem početi?“
- 131 „Umiri se, jenjaj plakati, preljuba!
 Bo konec nesloge te bratovske — kvara.
 Zares presunljiva, pravična je tuga,

- Ki serce ti terga in persa ti para ;
 Al vender si umiri serce ! Vse se spreminja !
- 136 Poprosil bom bitje ves svet vladajoče,
 Da smili se tebe, da jenjaš plakáti.
 Ne bodo solze tak obilno tekoče,
 Ne bodo zastonj, le zapomni si mati !
 Bo zarija nova prišla — brata združila.
- 141 Še doba srečnejša ti bo nastopila,
 Velike radosti še boš doživela,
 Se tuga bo tvoja v veselje spremnila ;
 Ko svoje sinove boš združene imela.
 Le terdno zaupaj, in Bog — on ti pomore !““
- 146 Tolaži tak Božji mož skerbno ženico,
 In lagljeje — mirno je dihati jela,
 Ki tužna je prišla na sterma planico.
 Prot njemu hvaležno ozre se vesela
 In zdihne : „ O prosi za nas, svet' Hermagora !“

IX.

NASPROTNIK.

Bog vsemogočni djal je : „ Bodi !“

In zemlja kar je v cvetji b'la.

Drevesa, vsako v svojem plodi

Slavijo svoj'ga stvarnika.

Po svoje vsako se razraša ;

Zavideno nobeno ni.

Obilna v zemlji dana paša

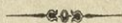
Je brez razložka vse redi.

- 9 Po zemlji korenine širi,
 Vterduje vsako, kakor če;
 Napajajo studencev, viri
 Na rahlo in enako vse.
 Široko vsako svoje veje
 Raztega; proti nebu zre.
 Dobrotno solnce vse obgreje;
 Po njih skakljajo tičice.
- 17 Tak na vesoljnem zemlje krogi
 Rastó, se vedno množijó,
 V preblaženi, prelepi slogi,
 Kot persni bratje med sebó. —
 Al satan se zavidno peni,
 Ko vidi lepo slogo to.
 Zaberska s krempeljni zeleni —
 Ni sloge lepe več biló.
- 25 Ošabno in gerdo košato,
 Nezmerno se šopiri hrast;
 Rastresa želod prebogato,
 Le svojo pospešuje rast.
 Zaničevaje se ozira;
 On sam, edini je gospod.
 Plod družih siloma zatira;
 Mogočni rad bil kralj povsod.
- 33 Čez vse drevesa pa zavida
 Prekrasno lipo; jo čerti
 Več stotin let; skor brez zamida
 S poginom večnim ji proti.
 Nevtrudeno pletenjke snuje —
 Ta hôde ga, kot v peti tern —
 Železne ji okove kuje,
 Sovraži jó, kot satan čern.

- 41 In lipa se tik cerkve vsadi ;
 Tu raste, zvija se lepó ;
 Tu, misli v terdni svoji nadi,
 Jo pustil hrast pri miru bo. —
 Od serda svojega ne néha ;
 Tud' tu pokoja ji ne dá.
 Ji veje, cele verhe kréha
 Ter silovito jo taptá.
- 49 In kaj si hrastar še izmisli,
 Zaterl da bi lipo vso? —
 Zacepi ji še cep svoj kisli,
 Da bi takó pohrastil jo.
 Pa kaj iz tega cepca zraste,
 Ko spaček ta oplodi se?
 Kakóve to rodilo plaste? —
 Zagrizene nemškutarje. —
- 57 Hrast! kaj ti lipa je storila?
 Zakaj ji večni kuješ kvar? —
 Zastonj je strašna tvoja sila.
 Zaterl je ne boš nikdar. —
 Zakaj Slovana obsodila
 Nesrečna osoda v sužnjost je?
 Zakaj na kosce razkrojila?
 Zakaj na steno še pritiska se?
- 65 Kak dolgo bomo zdihovali?
 Kdaj v bratovski edinosti
 Slovani vsi se bomo zbrali?
 Kdaj rešeni te sužnjosti?
 Kdaj ena vera bo vezala,
 Slovanski rod zedinila?
 Kdaj bo Sloven'ja obhajala
 Veseli praznik združenjá?

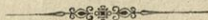
73 Al konec kdaj bo zatiranja?
 Odperl kdaj bo blagra vir?
 Al up je blaženejga stanja?
 Zasul se bo nesloge tir?
 Prisveti skoraj svitla zora!
 In tužnost naša naj neha! —
 Apostelj sveti Hermagora,
 To prosi milega Boga!

X.

MOLITEV.

Naš apostelj, sveti Hermagora!
 Prosi, prosi za Slovenski rod!
 Zgine urno naj nesloge mora;
 Mila sloga vlada naj povsod!
 Sprosi nam pri Bogu blagoslova;
 Razpertije naj zasahne vir,
 Da Slovencem sije doba nova,
 Da je ena čeda — en pastir.
 To se zgôdi, zgôdi!
 To Slovencem bodi!

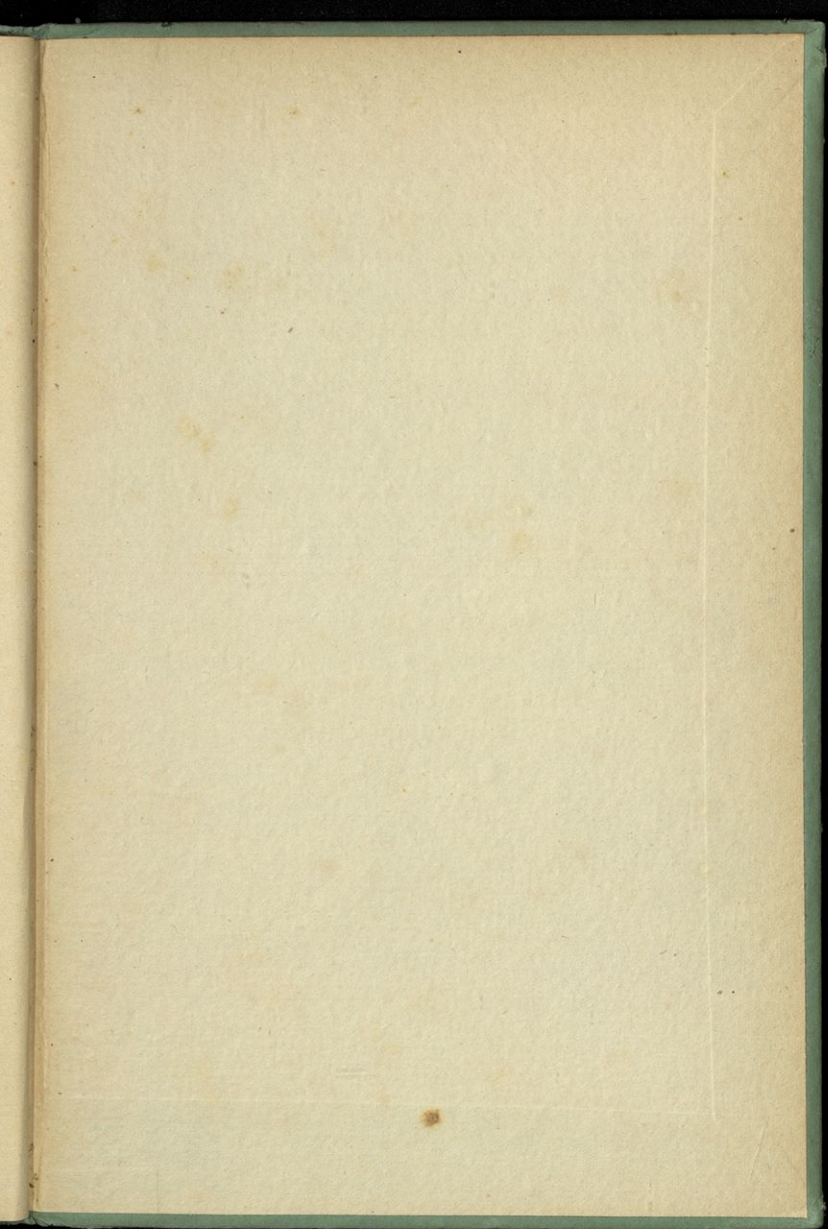

To great mine...
Aronel...
In...
Kasun...
Kasul...
Aronel...
To great mine...

X

WOLFF

To...
Kasun...
Kasul...
Aronel...
To...
Kasun...
Kasul...
Aronel...
To...

National V. Boben
v Novemestu.

XXVII